

5 ZASAD GŁÓWNYCH

1. Po ROSC zastosuj ABCDE

- Zabezpiecz drożność dróg oddechowych w sposób zaawansowany (zaintubuj pacjenta, jeśli posiadasz odpowiednie umiejętności)
- Miareczkuj wdychany tlen do SpO_2 94–98% i wentyluj płuca, aby osiągnąć normokapnię
- Uzyskaj niezawodny dostęp dożylny, przywróć normowolemię, unikaj niedociśnienia (dąż do skurczowego ciśnienia tętniczego > 100 mmHg)

2. Pilna koronarografia +/- natychmiastowa PCI u pacjentów po zatrzymaniu krążenia o podejrzewanej etiologii kardiologicznej oraz z uniesieniami odcinka ST w zapisie EKG

3. U dorosłych pacjentów po pozaszpitalnym lub wewnątrzszpitalnym zatrzymaniu krążenia (bez względu na rodzaj rytmu, w jakim doszło do NZK), którzy nie odzyskują przytomności po ROSC, kontroluj temperaturę docelową (TTM)

4. Stosuj prognozowanie multimodalne wykorzystujące badania kliniczne, elektrofizjologiczne, obrazowe oraz oznaczenie biomarkerów

5. Zarówno przed wypisaniem pacjenta ze szpitala, jak i potem oceń pacjenta w kierunku zaburzeń fizykalnych i nefizykalnych i w razie konieczności skieruj go na rehabilitację

REPERFUZJA WIEŃCOWA

KLUCZOWE DOWODY NAUKOWE

80% pacjentów z uniesieniem odcinka ST lub blokiem lewej odnogi pęczka Hisa (LBBB) w zapisie EKG po ROSC będzie mieć zmiany w naczyniach wieńcowych

Kilka obszernych badań obserwacyjnych wykazało, że brak uniesień odcinka ST nie wyklucza całkowicie możliwości okluzji naczyń wieńcowych

GŁÓWNE ZALECENIA

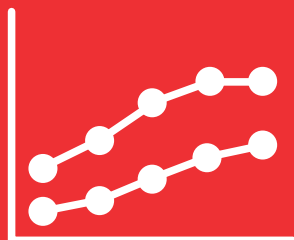

U pacjentów z ROSC i uniesieniami odcinka ST w zapisie EKG wykonaj pilną koronarografię (i natychmiastową PCI, jeśli jest wskazana).

Jeśli ryzyko ostrej niedrożności naczyń wieńcowych oceniasz jako wysokie, rozważ przeprowadzenie pilnej koronarografii u pacjentów z ROSC bez uniesień odcinka ST w zapisie EKG,

KONTROLA TEMPERATURY

KLUCZOWE DOWODY NAUKOWE

Badania randomizowane i quasi-randomizowane wykazały poprawę wyników neurologicznych przy wypisie ze szpitala lub po 6 miesiącach od wypisu u pacjentów w śpiączce po pozaszpitalnym zatrzymaniu krążenia, do którego doszło w obecności świadków i w rytmie do defibrylacji, jeśli zastosowano hipotermię 32–34°C przez 12–24 godzin

Jedno badanie randomizowane z grupą kontrolną przeprowadzone wśród pacjentów nieprzytomnych po zatrzymaniu krążenia w rytmach nie do defibrylacji wykazało, że zastosowanie kontroli temperatury docelowej (TTM) na poziomie 33°C wiązało się z większym odsetkiem przeżywalności z korzystnym wynikiem neurologicznym po 90 dniach w porównaniu do grupy pacjentów z temperaturą 37°C

GŁÓWNE ZALECENIA

Zastosuj TTM u dorosłych pacjentów po zatrzymaniu krążenia (bez względu na początkowy rytm), którzy są w śpiączce po ROSC

Temperaturę docelową (32–36°C) utrzymuj na stałym poziomie przez co najmniej 24 godziny

PROGNOZOWANIE

KLUCZOWE DOWODY NAUKOWE

Przegląd systematyczny poświęcony wskaźnikom złego rokowania neurologicznego zidentyfikował 94 badania obejmujące 30 200 pacjentów w śpiączce po ROSC

GŁÓWNE ZALECENIA

Czynność motoryczna w GCS ≤ 3 po ≥ 72 h od ROSC może służyć identyfikacji pacjentów, u których konieczne będzie przeprowadzenie prognozowania neurologicznego

Żaden czynnik prognostyczny interpretowany indywidualnie nie jest w 100% dokładny, dlatego zaleca się stosowanie multimodalnej strategii prognozowania neurologicznego obejmującej badanie kliniczne, elektrofizjologiczne i obrazowe oraz oznaczanie biomarkerów

Uważaj na zafałszowanie wyników badania przez sedację resztkową

DŁUGOTERMINOWE SKUTKI ZATRZYMANIA KRĄŻENIA

KLUCZOWE DOWODY NAUKOWE

Na długoterminowe wyniki leczenia pacjentów po zatrzymaniu krążenia mogą mieć wpływ następstwa neurologiczne, z czego 40–50% stanowią zaburzenia funkcji poznawczych

Stanowisko naukowe dotyczące aspektów przeżywalności pacjentów po zatrzymaniu krążenia zwraca uwagę na częste braki w planowaniu opieki po wypisaniu ze szpitala oraz w realizowaniu potrzeb pacjentów w zakresie rehabilitacji

Pacjenci, którzy przebyli zatrzymanie krążenia, zgłaszają ponadto długo utrzymujące się problemy natury emocjonalnej i fizycznej oraz zmęczenie, które znacząco wpływają na ich codzienne funkcjonowanie.

GŁÓWNE ZALECENIA

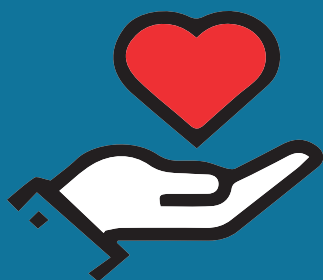
Przed wypisaniem pacjenta ze szpitala należy przeprowadzić badania funkcjonalne w kierunku zaburzeń fizycznych i нефизycznych w celu wczesnego rozpoznania potrzeb pacjenta w zakresie rehabilitacji i w razie konieczności skierowanie go na leczenie rehabilitacyjne

Pacjentów po zatrzymaniu krążenia należy objąć dalszą opieką, w tym w ciągu trzech miesięcy od wypisania ze szpitala należy przeprowadzić u nich badanie przesiewowe w kierunku zaburzeń funkcji poznawczych, problemów emocjonalnych i zmęczenia oraz zarówno im, jak i ich rodzinom udzielić informacji i wsparcia

DAWSTWO NARZĄDÓW

KLUCZOWE DOWODY NAUKOWE

Wśród pacjentów po zatrzymaniu krążenia wzrasta liczba dawców narządów mięszszowych

Badania obserwacyjne wykazują, że narządy (takie jak serce, płuca, nerki, wątroba, trzustka, jelita) od dawców, u których przeprowadzano RKO, cechują się podobną częstością powodzenia przeszczepu w porównaniu do narządów od dawców, u których nie wykonywano RKO

GŁÓWNE ZALECENIA

Dawstwo narządów należy rozważyć u pacjentów po zatrzymaniu krążenia, którzy osiągnęli ROSC i którzy spełniają neurologiczne kryteria śmierci

U pacjentów wentylowanych w stanie śpiączki, którzy nie spełniają neurologicznych kryteriów zgonu, gdy podejmowana jest decyzja o rozpoczęciu opieki u schyłku życia i wycofaniu środków podtrzymujących funkcje narządów, należy rozważyć pobranie narządu po zatrzymaniu krążenia

Opieka poresuscytacyjna

EUROPEAN
RESUSCITATION
COUNCIL

POLSKA RADA
RESUSCYTACJI

Natychmiastowe leczenie

Drogi oddechowe i oddychanie

- Utrzymuj SPO₂ 94-98%
- Zabezpiecz drożność dróg oddechowych w sposób zaawansowany
- Monitoruj krzywą kapnografii
- Wentyluj płuca pacjenta z zachowaniem normokapni

Krążenie

- 12-odprowadzeniowe EKG
- Uzyskaj wiarygodny dostęp dożylny
- Utrzymuj ciśnienie skurczowe > 100 mmHg
- Płyny (krystaloidy) - przywróć normowolemię
- Inwazyjne monitorowanie ciśnienia tętniczego krwi
- Rozważ leki wazopresyjne / inotropowe w celu utrzymania ciśnienia skurczowego

Kontrola temperatury

- Utrzymuj temperaturę 32-36°C
- Sedacja; kontrola dreszczy

Rozpoznanie

NIE

Prawdopodobna przyczyna kardiogenna?

TAK

TAK

Uniesienia odcinka ST w 12-odprowadzeniowym EKG

NIE

Koronarografia ± PCI

Rozważ TK mózgowia i/lub AngioTK płuca

NIE

Przyczyna zatrzymania krążenia zidentyfikowana?

Rozważ koronarografię +/- PCI

TAK

Lecz przyczynę zatrzymania krążenia inną niż kardiogenna

Przyjmij pacjenta na OIT

Optymalizacja powrotu do zdrowia

Postępowanie w OIT

- Kontrola temperatury: utrzymuj temperaturę 32-36°C przez ≥ 24 h, zapobiegaj gorączce przez co najmniej 72 h
- utrzymuj normoksję i normokapnię; wentylacja oszczędzająca płuca
- unikaj hipotensji
- echokardiografia
- utrzymuj normoglikemię
- zdiagnozuj / lecz drgawki (EEG, sedacja, leki przeciwdrgawkowe)
- odrocź ocenę rokowania na co najmniej 72 h
- Utrzymuj normoksję

Prewencja wtórna

np. ICD, badania przesiewowe w kierunku wrodzonych zaburzeń, ocena i modyfikacja czynników ryzyka

Czynnościowa ocena zaburzeń przed wypisem ze szpitala

Zaplanowana strategia opieki nad pacjentem po wypisie ze szpitala

Rehabilitacja